

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 28.05.2024

nr 1.1-10.1/2484-1

Meie 11.06.2024

nr 1-12/664-2

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu kooskõlastamine

Kultuuriministeerium kooskõlastab Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu „Aastatel 2022–2029 Šveitsi - Eesti koostööprogrammi toetuse kasutamise tingimused ja kord“ märkustega.

- 1) Oleme varasemalt teinud ettepaneku pealkirjastada eelnõu „Šveitsi-Eesti koostööprogrammi 2022-2029 toetuse kasutamise tingimused ja kord“. Kooskõlastamisele saadetud eelnõu pealkirja sõnastus, mida kasutatakse ka läbivalt erinevates eelnõu paragrahvides koostööprogrammi nimena, rõhutab viidatud aastatel toetuse kasutamist. Aastad tähistavad teise programmi perioodi, mitte toetuse kasutamist. Toetust pole sellest programmist veel sisutegevusteks kasutama hakatud.
- 2) Teeme ettepaneku vahetada eelnõu § 1 lõikes 1 ära sõnade „kasutamise, väljamaksmise“ järjekord, sest kõigepealt makstakse välja ja siis alles kasutatakse.
- 3) Teeme ettepaneku kasutada eelnõu § 2 lõikes 1 sõnastust „edaspidi RTK või riiklik koordineerimisüksus“, sest praeguses sõnastuses tuleks edaspidi kasutada lühendit „RTK“, aga seda ei ole eelnõus tehtud.
- 4) Eelnõu § 2 lõike 2 punkti 11 kohaselt teeb riiklik koordineerimisüksus ettekirjutuse kohustuse või nõude täitmata jätmise või puudustega täitmise korral ja annab selle täitmiseks uue tähtaja. Palume seletuskirjas selgitada, mis on sellise ettekirjutuse eesmärk ja õiguslik tagajärg, kui puudust ei kõrvaldata. Seletuskiri erinevate ülesannete sisu ega eesmärki üldse ei täpsusta. Kui õiguslikuks tagajärjeks on finantskorrektsioon, siis see on punktiga 10 kaetud. Kas sellise ettekirjutuse tegemise menetlus on oma sisult erinev vastavusmenetlusest, mis eelneb finantskorrektsioonile?
- 5) Eelnõu § 3 lõike 3 punktis 7 tuleks viidata lõikele 4. Lisaks juhime tähelepanu, et viidatud punktis on kirjas, et programmioperaator kooskõlastab programmikomponendi operaatoriga käskkirja või lepingu. Tegelikult kooskõlastab programmikomponendi operaator nimetatud dokumendid programmioperaatoriga ja see on sätestatud eelnõu § 3 lõike 4 punktis 6 ning eelnõu § 7 lõikes 1.
- 6) Teeme ettepaneku viidata eelnõu § 3 lõike 4 punktis 3, kus kasutatakse esmakordselt terminit „elluviija“, § 5 lõikele 1, kus elluviija defineeritakse.
- 7) Eelnõu § 3 lõike 4 punkti 5 puhul palume seletuskirjas täpsustada, mida on mõeldud eelarverea alamridade all. Eelarves on kolm tasandit ja pole üheselt selge, millist neist silmas peetakse.
- 8) Eelnõu § 3 lõike 4 punktis 6 tuleks viidata lõikele 4. Samuti ei ole mainitud, et kooskõlastada on vaja ka Rahandusministeeriumiga. Teeme ettepaneku sõnastada säte järgnevalt: "kooskõlastab toetusmeetmes „Sotsiaalse kaasatuse toetamine“ Rahandusministeeriumi, programmioperaatori ja riikliku koordineerimisüksusega § 6 lõikes 4 nimetatud käskkirja või lepingu;".

- 9) Juhime tähelepanu, et eelnõu § 3 lõiked 4 ja 5 reguleerivad mõlemad programmi komponendi ülesandeid. Teeme ettepaneku need lõiked kokku panna.
- 10) Eelnõu § 3 lõige 7 sätestab, et programmioperaatoril ja programmikomponendi operaatoril on õigus valida Šveitsi toetusmeetme partner ning sõlmida temaga partnerlusleping. Nimetatud säte on ainus säte, kus kasutatakse terminit „Šveitsi toetusmeetme partner“ ja antakse napp regulatsioon. Seletuskiri täpsustab, et Šveitsi toetusmeetme partnerile ei kohaldata §-s 5 nimetatut. Šveitsi toetusmeetme partner nimetatakse toetusmeetme lepingu ja toetusmeetme rakendamise lepingus.
- Juhime tähelepanu, et seletuskiri ei ole õigustloov. Seega regulatsioon, kus ja kuidas viidatud partner nimetatakse ning millised reeglid temale kohalduvad või ei kohaldu (või vähemasti viide õigusaktile, kus see regulatsioon kirjas on), tuleb nimetada eelnõus. Eelnõu seletuskirja sissejuhatavas osas on öeldud, et siseriikliku korralduse õiguslik raamistik nähakse ette käesoleva määrusega. Hetkel puudub eelnõust vastav regulatsioon. Selge ei ole ka see, et kui eelnõu § 5 neile ei kohaldu, millised kohalduvad? Kas näiteks eelnõu § 6 lõike 4 alusel saab ka selle partneri käskkirjaga määrata ning kas eelnõu §-s 8 toodud abikõlblikkuse reeglid ja eelnõu §-s 9 toodud kohustused on ka talle siduvad? Palume eelnõud täiendada.
- 11) Eelnõu § 6 lõike 5 punktide 5 ja 6 osas palume seletuskirjas selgitada, kas ja mille poolest antud punktides toodud perioodid erinevad.
- 12) Juhime tähelepanu, et eelnõu § 9 lõike 6 punktis 4 kasutatakse esmakordselt terminit „toetuse saaja“. Eelnevates paragrahvides on kasutatakse mõisteid „elluviija“ ja „kulu tegija“. Palume termineid ühtlustada, sest ka partnerid peavad ostumenetlust järgima kui nad on kulude tegijad. Lisaks kasutatakse seletuskirjas „partnerriigi“ mõistet, mida eelnõus ei kasutata kordagi.
- 13) Eelnõu § 9 lõike 8 puhul palume vaadata üle RHS-ist kopeeritud regulatsioon, sest eelnõus on kirjas punkte, mis ei ole asjakohased. HÕNTE § 28 kohaselt eelnõus ei taasesitata muu seaduse ega sama eelnõu teist sätet, vaid viidatakse sellele. Soovitame kaaluda võimalust viidata RHS-i kohalduvatele sätetele.
- 14) Eelnõu § 9 lõike 9 puhul palume täpsustada, et kes esitab hangete läbiviimisel Šveitsi toetuste büroole teavet ja dokumente kooskõlas Šveitsi regulatsiooni artikliga 7.2.
- 15) Eelnõu § 10 lõikes 1 on trükiviga "vähemaltkord".
- 16) Eelnõu § 11 lõige 4 sätestab, et kui Šveitsi regulatsiooni artikli 4.15 punkti 3 kohaselt on kokku lepitud, võib soetatud, ehitatud, renoveeritud või ümberehitatud ehitisi müüa, välja üürida ja hüpoteegiga koormata viie aasta jooksul pärast toetusmeetme lõppemist“. Piirang, mis lubab viie aasta jooksul peale toetusmeetme lõppemist vara müüa, üürida või koormata, ei ole kohane. Hetkel on piirangu sisu selline, et näiteks kümme aastat peale toetusmeetme lõppemist on vara müük, üür ja koormamine keelatud. Ilmselt on olnud soov kehtestada piirang, et esimesel viiel aastal peale toetusmeetme lõppemist ei tohi vara müüa, üürida ja koormata ning pärast seda perioodi on see lubatud. Lisaks oleme varasemalt juhtinud tähelepanu, et vara võõrandamise keeld võib olla põhiõiguste riive. HÕNTE kohaselt kui põhiseadus või mõni välisleping, millele Eesti on alla kirjutanud, seondub eelnõu regulatsiooniga ehk sellesse kavandatakse norme, mille puhul riivatakse mõnda põhiõigust, mõne institutsiooni autonoomiat vms, siis tuleb regulatsiooni kooskõla põhiseadusega ja lepinguga analüüsida ning seletuskirjas näidata, milliste põhiseaduse ja lepingu sätetega kooskõla on uuritud ning kas ja kuidas on eelnõu põhiseaduse ja lepinguga kooskõlas. Selline analüüs on seletuskirjast puudu.
- 17) Eelnõu § 11 lõige 6 näeb ette kohustuse teavitustegevuste tegemisel lähtuda Šveitsi regulatsiooni peatükist 13. Regulatsioon sätestab nii riikliku koordineerimisüksuse kui ka programmioperaatori kohustused teavitamisel. Eelnõu § 5 lõike 4 punkti 3 alusel on pandud teavitamiskohustus ka elluvijale. Palume eelnõus täpsustada, millest elluvijaj peab teavitamisel lähtuma.
- 18) Eelnõu § 13 lõikes 2 on viide poolik.

19) Oleme seda juba ka eelnevates punktides rõhutanud, et eelnõu seletuskiri ei põhjenda eelnõu põhiseisukohti, vaid pigem kordab valikuliselt eelnõus toodud regulatsiooni. Palume seletuskirja täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga

minister

Kadri Kilvet kadri.kilvet@kul.ee

Margit Tilk margit.tilk@kul.ee

Olga Gnezdovski olga.gnezdovski@kul.ee